

Szerkesztőség:
Femplomudvar 2. sz.
Kiadóhivatal:
Bándor térség-u. 39.
Bérgyűlési „Délbácska“
Telefonhívás: 137.

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:
Egy hóra - 15 dinár
Negyedévre - 45 dinár
Félévre - 90 dinár
Egyes szám ára
75 PARA.

OVISAD, 1922 augusztus 19

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 180. szám

Szombat

Az ujságírásról

és az ujságírás feladatairól, erkölcsi fel-fogásáról az utódállamok nemzeti sajtó-jában mind sűrűbben jelentkeznek olyan ószinte és bátor megnyilatkozások, ame-lyek mellett minden egyes esetben meg-állania érdemes annak a sajtónak, amely a maga ügyeinek képviselőjében nem mindig dicsekedhetik a gondolat és szó korlátlan szabadságával. Az alábbiakban Costa Forumnak, Románia egyik legkitű-nőbb ujságírójának a „Dimineata“ c. bukaresti lap vezetőhelyén megjelent cikkének egyes részleteit közöljük. A cikk első részében a folytonosan szapo-rodó jogtalanságok és törvénysértések-vel foglalkozik, majd megállapítja, hogy: „... Ahol az igazságtalanság ott-honos, ott a munka visszamarad, a boldogság száműzve van, a civilizáció pedig messze. De minden rossz közt, ami az országra abból származik, hogy a közintézkedésekben igazságtalanság ér-vényesül, a legsúlyosabb és bizonyára mindenkire nézve legkeservebb az, mely az illető államra abból háramolha-tik, ha ellene ama ujjonon létesített szerv-nez, a nép-ligához fordulnak s az el-télt; az a szerv, melynek hivatása, hogy a népligát alkotó országok bensejében élő népek között a békét biztosítsa. Hazafias szempontból ezt a legutóbbi igazságtalanságot igen nagy gonddal kell kerülni. Mert míg a többi kategoria igazságtalansága a belföldön elhangzik a pusztában, nem így történik, ha a kisebbségek az őket ért igazságtalan-ságok miatt szót emelnek. Ez elhangzik az egész világon, visszhangzik a föld-kererekségnek a jogfosztások és törvény-sértések áldozataival szolidáris minden egyes lélekben s itt éppen arról az alaptörvényről van szó, amelyen a nem-zetek békeje alapszik, a nemzetközi békeszerződéseken alapuló, ünnepélyes törvényről. A kisebbségek ellen elköve-tett igazságtalanságnak országunkra nézve sokkalt komolyabb következménye le-het, mint ezer más igazságtalanságnak, amelynek visszhangja az azt elszenve-dők körére szorítkozik. Ezekért a jog-talanságot szenvedőkért a kormány kö-zvetlenül felelős, hacsak nem fedte ma-gát a bűnök nyilvános rosszalásával, példás és kemény megbüntetésével. Megtette-e a kormány ezt a kötelességét, midőn olyan esetek kerültek napfényre, amelyekben az ország kisebbségeivel szemben követte el jogtalanságokat? Egyes esetekben igen, sokszor azonban nem. Nagyon gyakran képmutatáshoz és hazudozáshoz folyamodtak. A külföl-det azonban nem lehet megcsalni. Van-nak biztos eszközei, melyekkel értesülést szerezhet, s különben a mi magunk

lapjai sem leplezik a valót, s napfényre hozzák a törvényellenességeket, mert ez kötelességük, s mert mi ujságírók

nem vagyunk a hazudozásban egyesült hazug farka, hogy becsapjuk a világot és népeket!”

Maximálják az élelmicikkeket

Az idei termés jobb, mint a tavalyi volt

Ellentétes jelentések az aratásról — Mi okozta a pánikot? — A kormány intézkedései a drágaság ellen — Nincsics Beogradba érkezett — Malomtulajdonosok konferenciája — A behozatali vám felfüggesztése

A kormány fenyegeti a malomtulajdonosokat

Beograd A napról napra nagyobb mérvet öltő drágaság súlyos helyzetbe hozhatta az ország lakosságát. A kormány és hatóságok most készülnek fel arra a harcra, amelyet meg akarnak dönteni ezt a veszedelemet. A kormány napok óta ezzel a kérdéssel foglalkozik, és ezért, meg a kedvezően termés miatt halasztotta el Timotijevics pénzügyminisz-ter is délszerbiai utját, amint ezt már tegnapi számunkban jelentettük. A de-mokrata képviselők, sámszerint tizen Kumanudi Koszta pénzügyminiszter ve-zetésével utaztak Délszerbiába.

A mai miniszteri ülés kizárólag csak a drágaság kérdéssel foglalko-zott. Keresték azokat az eszközöket, amelyekkel a drágaságot le lehet törni és így elkerülni a fenyegető helyzetet, amely esetleg súlyos megrázkódtatásnak tenné ki az országot és lakosságát egy-aránt. A minisztertanács mai ülésén felhívta Pucelj földművelésügyi minisz-tert, hogy jöjjön vissza Beogradba és tegyen jelentést az ország termésének eredményéről. A minisztertanács elhá-tározta, hogy a megélhetés biztosítása érdekében

maximálni fogják a legszükségesebb élelmicikkeket és minden eszközzel letörlik a spekulációt. A miniszterta-nács elfogadta a gazdasági tanács határozatát is a kiviteli illeték fel-emelésére vonatkozólag.

Ezenkívül elhatározták, hogy mi-helyt a kormány pontos kimutatást kap a termésjelentésről, az ország gabonakész-letét felosztják az egyes kerületek között.

A termés nem rossz

Az aratásról a legkülönbözőbb hi-rek érkeznek az egész ország területé-ről, úgy, hogy még hivatalos helyeken sem tudják egész pontosan ellenőrizni ezen hírek valóságát.

Tegnapi számunkban közöltük a földművelésügyi miniszterium jelentését, mely szerint a termés eredmény rossz. Ma ezzel szemben ugyancsak a föld-művelésügyi miniszteriumban olyan in-formációt kapott munkatársunk, hogy az *idei termés nem rosszabb, ha-nem sokkal jobb, mint a tavalyi.*

A közellátást illetőleg semilyen veszély nem fenyegeti az ország la-kosságát. Semmi sem indokolja az utóbbi napok pánikját, amelynek semmi pozitív alapja sem volt. A lelketlen spekuláció hazug hírekkel kűrtölte tele az országot és elterjesz-tette, hogy rossz a termés.

(A földművelésügyi miniszterium tegnapi és mai jelentését összehasonlítva igazán érde-kelne bennünket, hogy vajon tegnap miért tartotta rossznak a termést a hivatalos véle-mény. szerk.)

A malmosok értekezlete

Hétfőn az ország összes malomtu-lajdonosai konferenciát fognak tartani Beogradban, hogy megbeszéljék azokat az intézkedéseket, amelyekkel le le-hetne törni a drágaságot. Az értekez-leten résztvesznek a kormány delegá-tusai is és azt a javaslatot terjesztik majd a malomtulajdonosok elé, hogy meg kell állapítani a buza és liszt leg-magasabb árát. Ha a malomtulajdono-sok ezt nem fogadják el, akkor a kor-mány szabaddá teszi a gabona behozatalt Romániából és ily módon le fogja szorítani és liszt árát.

Nincsics Beogradban

Nincsics külügyminiszter a kormány táviratára azonnal megszakította mostani szabadságát és ma este megérkezett Beogradba. Nincsics azonnal hozzáállott a munkához és résztvesz a kormány-nak a drágaság letörése elleni küzdelmében

A bajor pártok a birodalmi elnök-vel kötött egyezmény megsemmisi-tését követelik

München. (Eredeti távirat.) A koa-liciós pártok tegnap értekezletet tartot-tak, melyen Bajorországnak a birodal-mhoz való viszonyát vitatták meg. Az értekezleten, melyen az összes minisz-terek is részt vettek, teljes megegyezés jött létre, hogy Lerchenfeld és Ebert birodalmi elnök közt létrejött megállá-podások a megállapított formában nem ismerhetők el, hanem szükséges pótiá-sok egész sora. Az értekezlet után a minisztertanács elhatározta, hogy a bi-rodalmi kormány-nál haladéktalanul meg-teszi a szükséges lépéseket.

A magyar belpolitikai helyzet

Budapest (Eredeti táv.) Hortby Miklós kormányzó Bethlen gróf miniszterelnökhez egy leíratot intézett, melyben kifejti, hogy a világháború, a forradalom, a bolsevizmus és az ellenséges megszállások a nemzetet nyomorba döntötték. A gazdasági helyzet azóta is világszerte súlyosbodott. A nyomor Magyarországon napról napra növekszik és az inség a régei bőségben és magyar álföld munkánép között is megdöbbentő. Ezen a helyzeten gyorsan kell segíteni. A kormányzó leírata hangoztatja még, hogy az állam egyedül nem tudja megvalósítani a támogatás óriási feladatát, azért a társadalomnak kell segítségül szelni. Különös sajtó helyen a kormányzó arra, hogy a támogatás a munkaképes inségeseknél közmunkákban nyilvánosjon meg, mert az ország talpraállításánál mindenkinek megfeszített munkát kell végeznie. A nagy segélyakció működésének ellenőrzését a kormányzó magának tartotta fenn. A rendkívül megleghangú leírat szívesen végződik, hogy bizva reméli, hogy a nehéz időkben a nemzet méltó lesz önmagához és meghozza testvérelért a szeretet kötelező adozatát.

A kormánypart tegnap tartott értekezletén Bethlen miniszterelnök ajánlatára házelnökök Scitovszky Bélát, a mostani elnököt jelölték. Az értekezleten a miniszterelnök sajnálkozását fejezte ki Gaál Gaszton lemondása miatt, kinek a pártból való kilépését igen nagy veszteségnek mondja.

A nemzetgyűlés mai ülésén megválasztották az új elnököt. A választáson Scitovszky 63 szavazat, Gaál Gasztonra pedig 70 szavazatot szavaztak.

A jövő szeton film-ujdonságai

Bécs, augusztus 18. A színházakkal együtt a mozik környékén is megélelni az élet, nemcsak a kezdődik az új filmszezon, mely az utóbbi esztendőben már igen változatos és gazdagnak volt. Mióta a film terén megindult a nemzetközi konkurencia, hatalmas tökéletességet mutatott fel a mozi, az oceanon innen és az oceanon túl hatalmas lendülettel indult, ég a filmgyártás és a mozi közönsége nem is sejtje, hogy milyen óriási gazdasági erők jelennek a szórakoztató film mögött. Valaha a dancok voltak azok, akik kifejeztették a film művészetét és technikáját: egy időben a Nordisk-film uralta a világpiacot, de nemcsak a más nemzetek vették át a vezetést. Míg a skandináv államok filmipara még a távolról sem fejlődik úgy, mint ahogy az a ragyszerű elindulás után várható lenne. Amerika, Németország, Ausztria-Franciaország és Olaszország kiválták maguknak a filmgyártás szerepét.

A jövő szeton műsorának gerincét külföldi országok filmjei alkotják. A franciák most egymásután alkalmazzák filmre Zola regényeit. Ugyancsak francia gyár csinált filmet a Robia-szoból, amelyet egy amerikai filmgyár is feldolgozott. Az ilyen versengés egyáltalán nem ritka a filmvilágban. Ebben a szezonban lepedőre kerül le a több hat olyan téma, amelyet különböző gyárak alkalmazzák filmre. Így például Lucrécia Borgia történetét egy német és egy olasz filmgyár dolgozta fel. Nagyszabású filmet készített a párisi Ermolet filmgyár, melyet Olaszországból menekült színészek alapítottak. Ez a gyár megfilmesítette az Eryzeréjszaka meséjét „Arabiai éjszakák” cím alatt. A kedves Max Linder is bevonult a jövő szeton eseményei közé, hét felvonással. A franciák exenki-vül filmre alkalmazzák a Madame X et a kalandorfilmek során egy új misztikus alak mutatkozik be: dr. Mebure.

A német filmek közül igen érdekes lesz Paul Wegener két új filmje. Az egyiknek a címe a „Golem és a császár”, ebben Wegener újra feldolgozta a Golem legendát, természetesen egészen új történet kíséretében. A másik Wegener film „Ferranthes herceg vége”. Az olaszok újabb klasszikus filmekkel szerepelnek a műsoron: Borgia Lukrécia filmjük is elő-

hozánk. Legnagyobb vállalkozásuk azonban az, hogy megfilmesítik Torquato Tasso eposzát, a „Felszabadított Jeruzsálem”-et. Az amerikaiak a jövő szezonban is burleszkekben dolgoznak. Igen sok „Fatty”-burleszker kerül színpadra a jövő szezonban, ezek közül két hatfelvonásos. A nagy külföldi kínálat mellett azonban új magyar film is lesz a jövő szezonban. Ez a film is külföldön a bécsi „Vita”-nál készült, rendezője Korda Sándor. Díszletleit szintén magyar ember: Ferenczy Sándor tervezte. A film címe „Sámson és Delilla”. Egyébként Lubitschek is elkészíttek egy nagy filmmel, melynek címe a

Farad felesége s a jövő szeton mozikronikájához tartozik még az is, hogy a franciák „Landru, a párisi kékszakáll”, címmel filmdarabot írtak a hírhedt francia asszonygyilkosról. Az ugynevezett óriás-filmekben sem lesz hiány a jövő szezonban, amennyiben az olaszok évenmillió líra befektetéssel elkészítették a „Teodora” nevű filmet, amely szerintük eddig a legnagyobb film a világon. A jövő szezonban természetesen eljönnek hozzánk a többi kedvenc starok is: Mary Pickford és az öccse, Chaplin, Zigotto, Clara Cimbball Joung, Priscilla Dean és a többiek.

Meghívják a németeket a jóvátételi-bizottság tanácskozásaira

Páris. (Eredeti távirat.) A jóvátételi bizottság tagjai a tegnapi este megtartott ülésen egyhangúlag elhatározták, hogy a mai tanácskozások napirendjébe felveszik annak eldöntését, meghívják-e a háborus terhek viselőinek képviselőit és Hermes német pénzügyminisztert a tanácskozásokra? A tegnapi tárgyalásokról a „Journal de Debats” a következőket közli: A delegátusok megegyezési formulát keresnek, miután ebben a pillanatban nem a szavazatok száma a fontos, hanem az, hogy lehetséges-e a kompromisszum, vagy sem?

A „Matin” szerint a jóvátételi bizottság eddig még nem döntött abban a kérdésben, hogy meghallgassák-e a németeket, vagy sem? Ha igen, ebben az esetben Németországot Fischer, a haditeher bizottság elnöke, Bergmann,

volt államtitkár, vagy Hermes pénzügyminiszter fogja képviselni. Meghallgatásukra két mód nyílik, vagy Berlinben keresik fel, vagy Párisba való utazásra kéri őket.

A „Times” egy cikkében azt írja, hogy a fáradozások most arra irányulnak, hogy a jóvátételi bizottságot képessé tegyék a kivezető ut megtalálására. Egyébként is minden oldalon komoly akarat látszik egy kompromisszum létrehozása érdekében. Ennek következtében a helyzet ma semmiesetre sem olyan reménytelen, mint 24 órával ezelőtt. Az újabb értekezleten már részt vesz Németország és Amerika is. Németország az öszi értekezleten már mint egyenrangú fél vesz részt és bizonyára mint legérdekeltőbb fél komolyan fog törekedni, hogy megoldást találjanak.

Ujságírókongresszus Novisadon

Mint már megírtuk, a Jugoszláv Hírlapírók Szövetsége f. é. szeptember hó 9-én és 10-én Szabadkán tartja az évi nagygyűlést, melyen részt vesz az ország különböző részleiből kiküldött hírlapíró delegációkon kívüli számos cseh, román és francia hírlapíró is. A szövetség novisadi szekciója avval az előterjesztéssel lépett most e beogradi körponti szervezettel, társítsák meg az amúgy három napra tervezett kongresszus harmadik napját Novisadon. A beogradi szervezettel ebbe bele is egyezett s így

Novisad szeptember 11-én vendégül látja az országos hírlapíró kongresszust.

A novisadi újságírók szekciója vendégeit természetesen nagy ünnepélyességgel akarja fogadni, a rendelkezésére álló eszközök szerénysége miatt azonban a város közönségének támogatására kénytelen appellálni. A szekció ma a következő felhívással fordult városunk közönségéhez:

Novisad polgárságának!

Novisadnak szeptember 11-én ritka és kedves vendégei lesznek. E napon tartják városunkban a Jugoszláv hírlapírók kongresszusának harmadik tanácskozását, melyen részt vesznek az ország minden részleiből érkező, sőt külföldi vendégek is.

A hírlapíró vendégeket méltóan akarjuk fogadni, hogy városunkban jól érezzék magukat és hogy egy kultúralt és vendégszerető város emlékeit vigyék magukkal.

A Jugoszláv hírlapírók Szövetségének novisadi osztálya minden erejével azon lesz, hogy a vendégek fogadtatása minél fényesebb legyen; nem akarja azonban, hogy ez a kultúra is manifestáció a novisadi polgárság részvétele és támogatása nélkül folyjon le.

Felkérjük tehát Novisad polgárságát, segítsen bennünket úgy erkölcsileg mint anyagilag. Miután a szekció kiadásai a fogadtatással kapcsolatban igen nagyok lesznek, a kongresszus méltó előkészítését költsé-

geinek fedezésére már most is elfogadjunk adományokat.

Az adományok átadhatók: Mirkovic Adrijanuk, az osztály pénztárosának (Trifkovic tér 3.), Dr. Szabolcs Kamenko titkárnak és azon személyeknek, akiknek írásbeli felhatalmazásuk van az osztálytól adományok gyűjtésére.

Novisadiak segítsétek ügyünket!
A Jugoszláv Hírlapírók Szövetségének
Novisadi osztálya.

Subotic K. dr.
titkár.

Hranilovic Jovan
elnök.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár

Novisad — Ujvidék

DEVIZAVÉTELEKET

az új rendelet alapján
EREDETI TŐZSDEI ÁRFOLYAMON
a legkülönösebben teljesít.

APOLLO
MOZGÓ

AUG.
17

Szünet.

A rossz termés súlyos következményei Jugoszláviában és Romániában

Románia napi 500 grammos fejadagot állapít meg — A gabonatermés monopólizálása — Jugoszlávia termése nem fedezi a belföldi szükségletet

(Saját tudósítónktól.) Az SHS állam Idel terméseredményéről beérkezett első jelentések szerint az idel termés úgy mennyiségileg, mint minőségileg felülmúlja látszott a tavalyi termést. Ezeket a jelentéseket azonban heteken keresztül addig voltak kénytelenek korrigálni, míg végre hivatalos helyről is megállapítást nyert, hogy az idel termés mennyiségileg meg sem közelíti a tavalyi termést, sőt arra sem elégséges, hogy a belföldi szükségletet biztosítsák vele. Erre a mindenesetre szomorú és kiábrándító megállapításra indultak meg a tárgyalások Beogradban olyan irányban, hogy a jelenlegi helyzet katasztrófális következményeit megakadályozzák. Az első, még a jubliáni koronatanácson belül lefolyt tárgyalások alatt arról érkeztek hírek, hogy a lakosság szükségletének biztosításáig a kormány beszűnteti a liszt kivitelt. A tegnapi érkezett jelentések minden megcáfolni látszanak ezt a radikális, de mindenképpen megokolt intézkedést, s ma már a közvélemény teljesen tájékozatlan olyan irányban, vajjon az elkövetkező hónapok alatt biztosítják-e a lakosság kenyérszükségletét, vagy sem?

A kormánynak halaszthatatlan kötelese sége a belföldi szükséglet biztosításáig mindenmivel gabona kivitelt betiltani,

legyenek a gabonavásárlásban és a várt kivitelben bármennyire is érdekeltek a bankok és pénzcsoportok. Az ország lakossága a legna-

gyobb bizonytalanságban él és mindenki szorongó aggodalommal várja annak az újabb drágasági hullámnak beérkezését, amelynek jelei kétségbeejtő biztonsággal mutatkoznak az utóbbi hetekben. Beogradban a drágaság leírására alakult bizottságnak

kíméletlen szigorúsággal kell megakadályoznia, hogy a spekuláció számára nagyszerűen érő konjunktúra közepette emelkedjék a gabonár. A Romániában illetéktelenül intézkedésekhez hasonlóan a kormány állapítsa meg a maximális busárat, mondja ki, hogy a vásárlásra kizárólag az állam jogosult, s az állam által megbízott malmok. Ha a legrövidebb időn belül eltelte nem lépnek ezek a szigorú intézkedések, bekövetkezik az a katasztrófális helyzet, amelynek megjósolását különösen a beogradai sajtó jár elöl.

Az alábbiakban részletesen ismertetjük a román kormány által most kiadott rendeletét, amely a jugoszláviához hasonló viszonyok közepette nem késett monopólizálni az idel termést. Beograd még csak tanácskozik és egyelőre csak a tapogatózásnál tart, ezalatt a román kormány már részletes utasítást küldött minden prefektúrához és napi 500 grammal megállapította a fejadagot is.

Romániában csak az állam vásárolhat gabonát

A kormány a rendeletben elsősorban felhívja a prefektus figyelmét arra a körülményre, hogy az ország gabonatermése nem olyan nagy, amint az várható lett volna, s nem áll arányban sem a belföldi fogyasztással, sem pedig az államnak a külfölddel szemben vállalt szállítási kötelezettségével.

A földmivélségi és kincstári miniszteriumok adatai szerint az idel búzatermés 2,404,000 tonna, a termésátlag hektáronként 1000 kilógrammal számítva. Ebből 1,720,000 tonna a belföldi fogyasztás céljára szükséges, 500,000 tonna a vetőmagszükséglet, úgy, hogy megmarad 1,800,000 tonna s ebből a mennyiségből kell elegendőt tenni azoknak a szállítási kötelezettségeknek, melyeket az ország Franciaországgal és Svájcjal szemben vállalt.

Ezen célból feltétlenül szükséges a kormánynak ismerni a megyében levő összes gabonamennyiséget. A kormány tehát felhívja a prefektusokat, készítsenek pontos kimutatást arról, hogy mennyi a megyében a gabonakészlet és hogy mennyi szükséges a közellá-

tás fedezésére fejenként és naponként 500 grammot véve alapul.

Felhívja a rendelet a prefektusokat, győzők meg a termelőket arról, hogy ez az intézkedés nem irányul érdekelik ellen. A termelők saját érdekükben cselekedzenek, ha minden nélkülözhető busájukat a vételre feljogosított buszár vagononként 30,000 lejben talán kevesnek is látszik, ez jóval felül fogja múlni a többi gabonamű árát, mivel ezeknek az árát a kormány valutáris viszonyok tekintetbevételével a lej emelkedésének arányában fogja megállapítani.

Figyelmeztetendők a termelők és gabonakereskedők, hogy mint egyedül vásárlók az állam és az autorizált malmok lehetnek. Mindenki más, aki a busát 25,000 lejnél magasabb áron veszi, ki van téve annak, hogy a maximális áron felül vásárolt gabonát tőle a katonaság elrekvírálja és hogy a spekulációs törvény rendelkezésével, melyek még érvényben vannak, ellentétbe kerül.

A termésjelentés Magyarországról

Holdankint hat métermázs, összesen 12 millió métermázs búzatermés várható

Budapestről jelentik: A vetések állása és a mezőgazdaság állapota Magyarországon augusztus 9-én a földmivélségi miniszterhez augusztus hó 11-én estig beérkezett jelentések szerint: A tengeri, burgonya, cukor- és takarmányrépa terméskilátással a legutóbbi becsléssel szemben csökkentek. A kertli vetemények, kereskedelmi növények és takarmányfélék szintén megezenvedték a szárazságot. Kiadás esőre lenne szükség.

Buza

A folyó évben Magyarország búzával bevetett területe 2,007,378 kat. hold. Ezen a területen kat. holdankint átlag 591 métermázs, vagyis összesen mintegy 11,860,348 métermázs búzatermés várható.

A múlt 1921. évben Magyarország búzatermése 14,346,944 métermázs volt.

Rozs

A folyó évben a rozs vetésterülete 942,410 kat. hold. Ezen a területen kat. holdankint 5,44 métermázs, vagyis összesen mintegy 5,126,058 métermázs a valószínű termés.

A múlt évben a learatásra került területen összesen 5,887,187 métermázs rozs termett.

Árpa

A folyó évben Magyarország árpával bevetett területe 794,265 kat. hold. Ezen a területen kat. holdankint átlag 5,88 q vagyis összesen mintegy 4,433,332 métermázs árpa-termés remélhető.

A múlt évben a learatásra került területen összesen 4,561,103 q árpa termelt.

Zab

Magyarország zabbal bevetett területe 575,550 kat. hold. Ezen a területen kat. holdankint 557 q, vagyis összesen mintegy 3,208,749 métermázs zabtermés remélhető.

A múlt évben a learatásra került területen összesen 3,188,058 q zab termelt.

Tengeri, burgonya, stb.

A tengeri, burgonya, cukorrépa- és takarmányrépa vetések eszldőszerinti állásáról a beérkezett minősítő becslési adatok szerint országos átlagban: a tengeri minősítő becslése 3,25, a burgonya 3,37, a cukorrépa 3,00, a takarmányrépa 3,26. A repce cséplése be van fejezve. Gyöngye, közepes termést adott. A kertli vetemények a szárazság következtében fejlődé-

sükben megállottak. A komló elég szépen fejlődik. A köles és tatárka fejlődése a csapadék hiánya következtében szintén stagnál. A koral köles ritka és alacsony maradt. A kézőn vetett a szárazság miatt egyenellenül kelt. A cirok fejlődésében megállott. A kender és len nyüvése folyamatosan van, sőt helyenkint áztatása is megkezdődött. A dohány fejlődése kielégítő. A mesterséges takarmányok gyöngye közepes eredményt adott. A rétek sarjodvése teljesen megállott. Kiadás esőre volna szükség. A legelők általában nagyon gyöngék. A gyümölcsfélék közül almából, körtéből elég szép termésre van kilátás, dacára annak, hogy azok a ferges és lehullott gyümölcs. Szilvából és barackból középtermésre van kilátás. A dinnye szedése helyenkint megkezdődött. Közepes eredmény várható.

Külföldi terméseredmények

Az Egyesült Államokban és Kanadában 315 millió mázsa buza, 30 millió mázsa rozs, 54 millió mázsa árpa és 255 millió mázsa zab az idel termés. A tavalyhoz képest az idel búzatermés 5,8, a rozs 498, az árpa 17,4, és a zabtermés 162 százalékkal jobb. Európában eddig Belgium, Finnország, Lengyelország, Magyarország, Bulgária, Görögország és Spanyolország terméseredménye ismeretes. A felsorolt országokban 74 millió mázsa buza és 73 millió mázsa rozs termelt. Az eddig ismertté vált adatok szerint a világ búzatermése 497 millió mázsa, vagyis 7 százalékkal több a tavalyinál.

Csereüzlet Románia és Magyarország között

11-13 vagon fa 1 vagon zabért

Magyarország malmainak és nagyobb ipartelepének nagy gondot okoznak az eöke-születek a bizonytalan tételre. Szentet, fát próbálnak beszerezni mindenfelől és mindenáron, mert a mai középeurópai viszonyok között igen bizonytalan, hogy az állami szénkormány-biztoságnak módjában lesz-e a szükségletet megfelelő mértékben kielégíteni? A magyarországi érdekképviseletek érdeklődése ennek során fokozott mértékben fordult az erdélyi fa felé. A cseh korona jelenlegi magas kurzusa ugyanis a szlovenszki fát igen drágává teszi, úgy hogy a szlovenszki fatermelők ma Magyarországon épügy nem versenyképesek, mint itt Ausztriában. Románia azonban — miként szakkörökből értesülünk, — nehézségeket támaszt az erdélyi fakivitel iránt és a faexport általános kontingentálásával fenyegetőzik. A bukaresti kormány magatartára ellenére is — miként a „Wiener Auslandskorrespondenz“ jelenti Budapestről — nagy üzletkötések fordultak azért elő a favásárló magyar malmok és az erdélyi fakereskedők között, azonban a valuta ingadozások kiküszöbölése céljából az üzletek 80 százaléka cse eüzlet. Az erdélyi kereskedők fájukat főként zabra cserélik be és 11-13 vagon fát kínálnak 1-1 vagon zabért, amelyet a magyar malmok a vasúti állomáson adnak át az erdélyi fakereskedőknek. Egész vonatok rakományai cserének így gazdát, különösen a jól ellátott alföldi malmok adnak sok erdélyi farendelési ezen az alapon, amely eilen — úgy látszik a román kormánynak sincsen kifogása, mivel eddig egyetlen zab-fa csereüzlet sen ment vissza kivitel tilalmak folytán. A magyar példán felbuzdulva egyébként osztrák kereskedelmi körökben is felvetődött az a terv, hogy külföldi termelőkkel csereáru üzletet próbálnak létesíteni. sz. p.

NÉMET FERENCZ
BANK- és TÖZSDEBIZOMÁNYOS
Budapest IV., Só-u. 4.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.
Külföldi átutalások.
Tőzsdéi megbízások átvétele a budapesti és bécsi tőzsdékre.
Külföldi megbízások a legpontosabban eszközöztetnek.
Házak gondnokságát a legjóténnyesabban vállalja.

Franciaország és Csehszlovákia keze az orosz szociálforradalmárok ügyében

Összeköttetésben álltak a francia vezérkarral — Csicserin szenzációs leleplezése

Berlin, augusztus 18. A Vossische Zeitung intervjút közöl Csicserin népbiztostól, aki kijelentette, hogy az európai közvélemény a halálraítélt szociálforradalmárok ügyében tévesen van informálva. A vizsgálat során beigazolást nyert, hogy a halálraítéltek a cári politika szolgálatában állottak és megbizonyosodott az is, hogy az összeesküvésnek legfőbb részese Benes cseh külügyminiszter volt. Az ország érdeke kívánta meg a szovjet kormánytól, hogy az

összeesküvés ügyébe erős kézzel nyuljon bele. Az összeesküvők permanens összeköttetésben állottak a francia hadsereg vezérkarával és az ő utasításai szerint dolgoztak. Akták jutottak a nyomzó hatóságok birtokába, amelyek igazolták, hogy a francia vezérkar terminusos utasításokat adott középületek és katonai raktárak felrobantására. A lap az intervjút a következő számban folytatni fogja.

Sztojkov alispán és a palánkai villamosteleg

A „néhány százezer“ koronával megkárosított Palánka — A novisadi Jedinstvo kezdte meg a támadást Sztojkov ellen

Sztojkov Mózsa, a vizsgálat alatt főbácsmegeyel alispán jelenleg Beogradban tartózkodik, ezalatt Vaskalin Milorád inspektor vezetése mellett kíméletlen szigorral folytatott vizsgálat mind érdekesebb részleteit deríti ki annak a homályos és egészségtelen rendszernek, amely uralkodó volt hosszú ideig a vármegye u. u. közigazgatásában. A nyomozást még most is megnehezíti az a körülmény, hogy mindegyik érdekeltől, vagy károsulttól csak nagy nehézségek árán lehet vallomást kicsikarolni, még felvilágosítást kapni: még senki sem hisz, senki sem meri binnl, hogy az igazságtevés könyörtelenül kiputolja a vármegyei korrupció bünbarlangjának minden élődjét. Még mindenki fél, azok is, akik tudnak a bűnökről, félnek a saját igazságuktól. A vizsgálat így nehezen, de mégis halad és bíbelőd, hogy azok helyébe, akik a vármegyei közigazgatás vezető pozícióban erre méltatlanoknak bizonyultak, hamarosan olyan egyének kerüljenek, akik a polgárság számára lényegesen olcsóbbá teszik a vármegyei közigazgatást.

A szövevényes vizsgálat most a palánkai villamosteleg felépítésének furcsa körülményekre igyekszik világosságot deríteni.

Az első támadás Sztojkov ellen a novisadi Jedinstvóban

A palánkai villamosteleg felépítésével már hónapokkal ezelőtt foglalkoztunk, miután annak berendezését egy helybéli vas- és fémműgyár utján eszköztették az építetők. Már akkor, hónapokkal ezelőtt információ-szerzés közben tudomásunkra jutott, hogy a község bizonyos „felsőbb helyről“ érkező nyomás hatása alatt más vállalkozóra volt kénytelen bízni a telep

építését, mint azt eredetileg tervezték. A furcsa és rosszragu ügygel annakidején nem foglalkozhattunk, de a helybeli „Jedinstvo“ c. napilapban ez ügyből kifolyólag csakhamar megjelent az első támadás Sztojkov Mózsa alispán ellen. A cikket Boksan, zombori lelkész írta.

A palánkai telken közben megindult a villamosteleg építése, az árlejtésnél is emeltt cég pedig képviselőj, dr. Boksan újján felelősséget nyújtott be az alispánál még ez év áprilisában. A felelősséget máig sem intézték el, de az építkezés még most is folyik, hogy hogyan és mily körülmények között, arra élesen rávilágít a palánkai demokráta párt lapjárak, a „Glas Narodá“-nak augusztus 12-én megjelent száma, amely közli, hogy több palánkai polgár táviratot intézett Bugarszki Lázár bácsmegeyel főispánhoz. A távirat szövege a következő:

A Bácsmegeyel főispának

Sombor.

A bácskapalánkai villamosteleg építkezése nem a nyilvános árverésen elfogadott tervek szerint történik és így több százezer korona kárt szenved a község. Kérünk sürgős vizsgálatot és az építkezés azonnali megszüntetését.

Bámer Jakab,
Welsz József és társai.

A palánkai villamosteleg építésének titkosított körülményei, a község által szenvedett néhány százezer koronás kár csak elenyésző csekély részét képezi a visszaélések komplexumának, amelyre fényt deríteni a további vizsgálat hivatott. A vizsgálat fejleményei elő minden bizonnyal fokozott érdeklődéssel néz a vármegye közvéleménye.

Egy bukott zágrábi bankár orgiái bécsi börtönében

Bécsben az utóbbi időben a bűnösök annyira elszaporodtak, hogy a Landesgericht hatalmas épületének börtönei nem bizonyultak elengedőnek az újban letartóztatottak befogadására. A Landesgericht igazgatósága ezért a vizsgálati foglyok részére a negyedik kerületben a Favoritenben ideiglenes fogdát rendezett be. Ebben a kicsiny provizorkus börtönben hónapokon keresztül a legerkölcstelemből üzemek folytak. Egy megtévedt hivatalnok segítségével estenként mindkét nembeli vizsgálati foglyok orgiákra jöttek össze, ittak, kártyáztak és szerettek. Egész éjjelen át folytak ezek az orgiák a megvesztegetett felügyelők diakrét asszisztenciával. Az orgiák főrendezője a főbörtön felügyelője, Windisch Ferenc volt, akit egy hamis bukásért és csalásért Zágrábból körözött horvát bankár, Mahler Hagó bírt erre a szerepre. A zágrábi

bankárt a bécsi rendőrség néhány hónap előtt a zágrábi rendőrség megkeresésére letartóztatta és a kiadatási eljárás befejezéséig vizsgálati fogságba helyezte. Mahler bankár ur szabadságának elvesztését nem bánta, abba azonban nem tudott beleenygodni, hogy donzsuanl hajlamát nem elégítheti ki. Windisch segítségével azonban csakhamar módot talált erre is. A foglyok reggeli rétája alkalmával mindig odaszökött a mosókonyhában foglalkoztatott női rabokhoz és azoknak pénzt és cigarettákat ajándékozott. Később szűn Windisch felügyelő engedélyével néhány neki tetsző utcai lánnyal esti találkákat beszélt meg. Az esti találkák rendszerint úgy kezdődtek, hogy Windisch felügyelő felment a negyedik emeleten levő női osztályra, ott kikiáltotta a Mahler által reggel megnevezett leány nevét és azután a galans zágrábi bankár cellájába

vezette. Szesz italokról, sőt perszgoról is természetesen Mahler gondoskodott. Az orgiákon gyakran Mahler fogolylárssa, és az egész női osztály részt vettek. Hogy a favoritnői fogházban milyenek voltak az állapotok, azt talán legjobban megvilágítja az a körülmény, hogy a férfirabok a női osztályt egyszerűen „bordélyna“ nevezték. Mahler igen gavalierosan viselkedett, Windischnek hetenkénti fizetést adott, a lányokat gazdagon megajándékozta, sőt a lányokat szabadlában levő hozzátartozóit is segelezte.

Igen érdekes, hogyan jöttek rá a hatóságok a börtöni orgiákra? Néhány hét előtt bizottság szállt ki a főbörtönbe és a foglyokat kikérdezte a bánásmód felől. Egy — már hónapok óta vizsgálati fogságban levő — utcai lány leplezte le a vizsgálóbizottság előtt a nőbarát zágrábi bankár üzelmét. Mahler azelőtt ugyanis az árulkodó leányt tüntette ki kegyvel, később azonban a leány fogdájában, új társnőt kapott és attól a pillanattól kezdve Mahler az új rabnőt hozta le fogdájába, szerelmének régi tárgyát pedig elhanyagolta. Egy reggel a győztes új vetélytársnő egy üveg tojás-cognacal, amelyet Mahler ajándékozott neki tért vissza fogdájába. A tojás-cognac a régi, mellőzött vetélytársnőnek kedvenc itala volt és Mahler régebben szorgalmasan ellátta tojás-cognacal. Most, hogy kedvenc italát győztes vetélytársnőjének kezében látta, annyira feldühösödött hogy elhatározta, hogy bosszút fog állani. Néhány nappal később a vizsgáló bizottság előtt azután leleplezte Mahler és Windisch üzelmét. A bíróság a börtöni orgiákért most vonta felelősségre a két főbűnöst, a galans zágrábi bankárt vesztegetésért, a megtévedt felügyelőt pedig hivatalos hatalommal való visszaélésért. A tárgyalás a nyilvánosság kirekesztése mellett folyt le. A női osztály foglyal közül kihallgatták Mahler utolsó három barátságát, akik a titkos tárgyaláson visszataszító részletekkel leplezték le a főbörtönben eseményeit. A bíró erre Windisch öt havi, Mahler pedig három havi súlyos börtönre ítélte. A Landesgericht igazgatósága a vizont Favoritenben létesített főbörtönt feloszlatja. Így végződött a donzsuanl hajlamu zágrábi bankár börtöni dekameronjának utolsó fejezete. sz. p.

Az osztrák kormány utolsó kísérletei az antantnál

Bécs. (Eredeti távirat.) Az osztrák kormány a csütörtök délutáni minisztertanácson foglalkozott a londoni konferenciának Ausztriára vonatkozó negatív határozatával. A minisztertanács, mely a késő éjjeli órákig tartott, a tanácskozás eredményéről kommunikét adott ki, melyben bejelenti, hogy a jövő hét elejére összehívja a parlament főbizottságát, de a parlamentet mindaddig nem hívják össze, míg a Népszövetség döntése nem válik ismeretessé. Ugyanis a londoni konferencia Ausztria ügyét a Népszövetséghez utalta. A kormány további magatartását a következő héten történendő eseményektől teszi függővé és aktív politikát fog követni, hogy a szövetségeseivel megértesse, hogy az ügyeket csak abban az esetben vezetheti tovább, ha Ausztria rendelkezésére bocsájtják a szükséges eszközöket, mert bizonyos, hogy a mai viszonyok között egyetlen párt sem lesz hajlandó a további fejleményekért a felelősséget vállalni.

Lakást cserélnék 3378-1-3

Egy szoba, konyha és éléskamrából álló lakásomat elcserélném 2 szoba, konyha, éléskamra, esetleg egy nagyobb szoba, konyha, éléskamrából álló lakással. Letépesi díjat is felajánlok. Cim a kiadóban.

HIREK

— **A királyi pár Marienbadba érkezett.** Sándor király és Mária királyné ma a legszűkebb kíséret társaságában Marienbadba érkeztek.

— **Pasics és Benes találkozója.** Prágából jelentik: Pasics miniszterelnök és Benes csehszlovák miniszterelnök kedden találkoznak Marienbadban és megkezdik tárgyalásaikat.

— **A tanév kezdete a helybeli állami főgimnáziumban.** Aug. 24. javító, felvételi, kiegészítő és magánvizsga a IV. osztályból. Aug. 25., 26., 29. és 30. kisebb érettségi (IV. osztály után). Aug. 29. a többi osztályok irásbeli magánvizsgálata. Aug. 30. az I., II. és III. osztály irásbeli magánvizsgálata. Aug. 31. az V., VI., VII. és VIII. osztály irásbeli magánvizsgálata. Szept. 1. az I.—III. osztály javító vizsgálata. Szept. 2. az V.—VIII. osztály javító vizsgálata. Szept. 1., 2., 4. és 5. felsőbb irásbeli érettségi (VIII. osztály után). Szept. 9. érettségi szóbeli vizsgálata. Az összes vizsgák délelőtt 7 órakor, délután 2 órakor kezdődnek. A javítóvizsgálatokért a belőn bélyegezett kérvényeket aug. 20-ig kell beadni, a többi kérvény határideje aug. 15. A beiratás rendje a következő: Szept. 4. délelőtt az I. és II. osztály, délután a III. és IV. osztály. Szept. 5. délelőtt az V. és VI. osztály, délután a VII. és VIII. osztály. A beiratás egyszerre történik mind a három szakosztályban (szerb, magyar és német). Beiratási díj 20 dinár a „Sanitas” nevű egyesületre (betegsegélyezési egyesület). Beiratáskor az előző osztály bizonyítványát kell felmutatni, azoknak, akik először iratkoznak a születési, illetve keresztelési bizonyítványt is. Szept. 6. évférvizsga, latenszűzlet, évmegnyitás. Szept. 7. rendszertanítás. Értésüléseket a most megnyitott tanévben az első osztályba nem vesznek fel izraelita vallású növendékeket, sem leány növendékeket. Ez a rendelkezés — amely hivatalos helyről még nem nyert megerősítést — a többi osztályokra nem vonatkozik.

— **Új vasutvonal Nis—Knyazevac között.** Beogradból jelentik tudósítók: Tegnap nyitották meg ünnepélyes keretek között a nis—knyazevaci vasúti vonalat, mely később bekapcsolódik az adriai vasúthoz. Az első vonat tegnap délelőtt kilenc órakor indult el Nisből, Nikolics főtábornok vezetésével. A vonaton utaztak többek között Kramovics, a közlekedésügyi miniszter helyettese, Illy közlekedésügyi főigazgató, Uzunovics volt közlekedésügyi miniszter, Agatanovics képviselő, a háztitkára és Miletty Nis város katonai parancsnoka.

— **Árlejtsé lisztre.** A novisadi kereskedelmi és iparkamara közli: A drával divízió inténdanturája felhívja az érdeklődőket, hogy 1922. augusztus 25-én délelőtt 10 órakor jelenjenek meg Ljubljánban a Milsics vajda lak-tanyában, ahol 125.000 kiló 80 százalékos búzakenyérliszt vagy annak megfelelő búzameny-nyírlégre árlejtsé lesz megegyezés szerinti. A mennyiségeket azonnal vagy legkésőbb 1922. szeptember 2-ig le kell szállítani. Szóbeli és irásbeli ajánlatok teendők és bányapénz fejében deponálni kell a szállítási összeg 5 százalékát készpénzben vagy 7 százalékát állami kölcsönkötvényben. Az árlejtsé gabona kereskedőktől is elfogadnak ajánlatokat, de a búzának előírás szerintinek kell lennie.

— **Házasság.** Löwenberger Herminka és Schosberger Márion folyó hó 20-án d. u. fél 3 órakor tartják esküvőjüket Vörösmarty-utca 12 szám a t. lakásukon. (Mindenkülön értesítés helyett) 1—2

— **Az idei lipcsei vásáron nem lesz hivatalos fogadtatás.** Európa legnagyobb mintavására, a leipzig Merse augusztus 27-én veszi kezdetét. Évtizedes tradíció folytán a lipcsei vásár eddig mindig ünnepélyes fogadtatásokkal nyílt meg. Miként azonban a lipcsei árumintavásár sajtóosztálya közli velünk, az idén a komoly helyzetre való tekintettel a külföldi vendégek fogadtatása és kiszolgálása elmarad. A vásár egyébként is minden ünnepélyes külsőségek nélkül fog lefolyni. Ezzel szemben a kormány utasította a német határ-

rendőrséget, hogy a vásárra igyekvő külföldiek podgyásztalt és csomagjalt csak akkor revideálja, ha valaki nyen bórönd tartalma feltétlenül gyanús. Így tehát a lipcsei vásár külföldi látogatói az idén a szokásos vámvizsgálattól meg lesznek kímélve.

— **Gyümölcs és fűszerek árak a mai piacon.** Szőlő kilogramja 250—5 din., alma kg. 2—4 din., körte kg. 2—5 din., őszibarack kg. 5—12 din., szilva kg. 2—4 din., paradicsom kg. 50 par.—150 din., káposzta kg. 45 par.—75 par., burgonya kg. 150—4 din., zöldbab kg. 175—3 din., zöldborsó 350—4 din., Paprika 100 drb 5—10 din., dínye 100 drb 100—175 din. fokhagyma kg. 14 dinár.

— **Nagy erdőégések Olaszországban.** Rómából jelentik: Olaszországban a nagy szárszág következtében nagy erdőégések vannak, amelyek tovább terjedését eddig a legnagyobb erőfeszítésekkel sem sikerült megakadályozni. A tüzvész különösen Toscanában és Liguriában dühöng nagy erővel. A kár eddig még nem volt megállapítható, mindenesetre azonban igen nagy.

— **Szőlő és borgazdák kiállítása Budapest.** Budapestről jelentik: Ma nyitották meg József főherceg jelenlétében a szőlő és borgazdák kiállítását, melyen a főhercegi családot nagyatádl Szabó miniszter üdvözölte, hangsúlyozva a bortermelés fontosságát és bor-kivittel jelentőségét a nemzetgazdaság szempontjából. Az üdvözlőbeszéd után József főherceg ünnepélyesen megoyította a kiállítást és rövid beszédben hangsúlyozta a gazdaság felépitésének fontosságát és a magyar szőlőtermelés és borásat magas nívóját.

— **Már a zsebtolvajok is spekulálnak.** Budapestről jelentik: Hónapokkal ezelőtt elloptak Bruder Endre földbirtokostól a villamoson 300.000 koronát. A károsult által adott személyleírás alapján a rendőrség kézrekerítette Kernács Andor rovimultu zsebtolvajt, amint épen egy előkelő étteremből nagy társasággal kijött és Koller néven igazolta magát. A főkapitányaságon Kernács beismerte, hogy Bruderétől 300000 koronát lopott és a lopott pénzzel valutázott és szerencsés tőzdespekulációval 1.800.000 koronát szerzett. A rendőrség a valutázó zsebtolvajt letartóztatta és a nála talált pénzt lefoglalta.

— **Gépszilgyár, Melkusz Károly és Tsai,** komand. társaság Novisad, a selyemgyárral szemben.

— **A salgótarjáni szénbányásztrájk a magyar parlament drágasági bizottsága előtt.** Budapestről jelentik a Délbácskának: A parlament drágasági bizottsága tegnap a fűtőanyag-ellátás kérdésével foglalkozott. Az ülésen megállapítást nyert, hogy a fővárosnak ki kell tartania azon régi elve mellett, hogy a kizárások szükségletét a kiskereskedelem lássa el, a közüzemek pedig gyengébb kalóriájú szenet használjanak. Wolff Károly kimutatta, hogy a tatal szénbánya a béketermelés 65 százalékát érte el, holott a salgótarjáni már eljutott a 100 százalékig. Valkó kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a salgótarjáni sztrájk kétségtelenül árdrágító hatással volt, ezért a közelgő tél előtt a munkásságot belátásra kell bírni. A pótműszak elengedhetetlenül szükséges, mert a sztrájk által okozott 10.000 vagonos hiányt másképpen pótolni lehetetlen. Remélhető, hogy a sztrájk ügye rövidesen megoldódik.

— **Nagy szerencsétlenség az Aldunán** Milanoból jelentik: A „Corriera de la Sera” szerint a Prínzessin Helene nevű grófsz az Aldunán összeütközött egy csónakkal, melyben 25 személy ült. Az összeütközés következtében a csónak felborult, a benne ülők a vízbe estek és valamennyien belefutak a Dunába.

— **Általános vasmunkásstrájk fenyeget Magyarországon** Budapestről jelentik a Délbácskának: A magyar vasiparban tegnap óta mintegy 10.000 vasmunkás sztrájkol. A kereskedelmi miniszter a bekés megegyezés érdekében eddig tikertelenül közevelt. Ma a Weisz Manfréd féle gyár 6000 munkása is sztrájkba lépett. A jelek szerint általános vasmunkásstrájk fenyeget.

— **Numerus clausus a szegedi egyetemen.** Budapestről jelentik a Délbácskának: A szegedi egyetemi tanácsnak a kultúrminiszteriumhoz felterjesztett memoranduma visszatartja azt a vádat, mintha az egyetem kijátékozta a numerus clausust. A memorandummal, amelyet a szegedi egyetem a debreceni és a volt possonyi egyetemeknek is megküldött, a budapesti egyetem tegnap rendkívüli tanácsülésen foglalkozott. Dr. Hoór Károly egyetemi tanár, a természeti tudományok professzora a „Szózat”-ban nyilatkozik és kijelenti, hogy a memorandum minden pontjára az egyetemi kar előtt fog válaszolni, s ahogyan a szegedi egyetem jónak látta az ügyet nyilvánosságra hozni, úgy annakidején ő is pertraktálni fogja feleletét. Hangsúlyozza, hogy a budapesti egyetem orvosi karának adatait a memorandum nem cáfolja meg, mert az eredetileg kifogásolt első félvív adatok közül, ezenkívül a kezelt között levő hivatalos adatok sem egyeznek a szegedi egyetem által közölt adatokkal.

— **A falu a jegyzője ellen.** Telcskáról jelentik, hogy az ottani polgárság egy rész nemrég panaszt emelt Nagy József községi jegyző ellen az illetékes szolgabírósnál. Azzal vádolják a jegyzőt, hogy önkényesen, a felettes hatóság rendezése nélkül olyan rendelkezéseket adott ki, amelyeket a község lakossága sérelmezenek és keresztülvihetetlennek tart. A panasz folytán a szolgabírósnak megindította a főjegyző ellen a vizsgálatot. Formálisan nem függesztették föl, de a vizsgálat lefolytatásáig a jegyző szabadságra ment. Mint hírlik, a jegyző ellen emelt vádak nem olyan súlyos természetűek, amelyek állásától való felelősséget vonhatnak maguk után. Más hír szerint Nagy József főjegyző a vizsgálat befejeződése után, még ha kedvező kimenetelű lesz is az részére, le fog mondani állásáról.

SPORT

* **Hamis hír a SAND-ról.** Néhány nap óta sportkörökben a legkomolyabb formában az a hír terjedt el, hogy a subotical SAND. működési jogát felfüggesztették. Erdekelt helyről szerzett értesülésünk szerint a hír nem felel meg a valóságnak.

* **Dorotity a NAK. kiváló távgyaloglója** közel két évi katonaszkodás után leszerelt. Kijelentése szerint ismét régi egyesületében fog trenirozni.

* **Vékes Dező** aki hetek óta Cirkveni-cán nyaral, távol a football zajától üdvözölte a NAK.-ot.

* **Evezősport.** Hered Jenő a Makkabi volt intézője hír szerint teljesen visszavonult a football sporttól és hamarosan a házasság boldog réveibe fog evezni.

* **Spiller Lenci** volt a tegnapelőtti Kínizai NTK. mérkőzésen az NTK. legagilisabb játékosa.

* **A SAND.** Szilka Rezső elhunyt alkalmával részvétélíratot intézett a NAK. hoz.

* **Magyar áltéta győzelme Bécsben.** A WAF. vasárnapi nemzetközi atlétikai versenyen a 100 méteres síkfutást Kusunczy nyerte meg 109 mp.-es respektabilis idővel, amely az ideiglegesen magyar számúteres eredmény.

* **Csehszág—Svédország 2:0** Stockholm mintegy 20.000 néző mellett folyt le a két ország válogatottjainak mérkőzése. A csehek 2:0-ra könnyen győztek.

* **Magyar csapatok külföldön.** A BTC Lodzban az ottani csapat ellen 2:2-vel döntet-

Szeptemberben jelenik meg a

DÉLBÁCSKA RÉPES NAPTÁRA

1923-ra.

Hirdetéseket és megrendelést szeptemberig elfogad a kiadóhivatal.

len. eredménnyel játszott, a KAC Hannoverben a FC Hannover ellen 2:0-ra győzött, a TTC a brünni „Moravska Slavia” csapatától 4:0 (3:0) arányú súlyos vereséget szenvedett.

* **Football tőzsde** Tekintve városunk folyton „szüzdülő” és „tisztuló” football sportjának rendkívüli fontosságát, a Délbácska külföldi tudósítóját küldötte ki az üzletkötésekben gazdag football tőzsdére. Tudósítónk a mai tőzsdéi eseményekről az alábbiakban számol be:

Novisad, aug. 18. T. kintve az lithoni kedvezőtlen termelést, az érdeklődés mind inkább a külföldi árnak és minőségben vereségszerűsége felé fordul. Ebben (és leéggett lithoniban) a kínálat elég nagy. A kereslet főleg válogatott bekek és összekötőcsatárok felé irányul.

Tekintettel a folyton hullámszó valótávolszonyokra, kötés a mai napon nem történik.

Tőzsdéi árfolyamok

Beograd, aug. 18. Francia frank — dollár —, osztrák korona —, csehszlovák korona —, magyar korona —, márka —, jel 60 —, léva —, London —, Páris 670, Newyork 85 —, Genf —, Milánó 395, Róma —, Prága 248 —, Berlin 8'25, Bécs 0'13, Bukarest —, Budapest 550, Szófia 50 —, Szatoni —, Zürich —.

Zagreb, augusztus 18. London 364, Newyork —, Milánó 393—401, Páris 680—685, Prága 241—252, Berlin 7'50—8'60, Zürich 16'70, Bukarest 61—62, Budapest 550, Bécs 0'12—0'14, Genf —, Amsterdam 34 —, Szófia —, Varsó 1'15—1'40 Brüsszel 685.

Zürich, aug. 18 Zariat. Berlin 0'465 (0'49), Hollandia — (20'40), Newyork 524'50 (524'75), London 2353 (—), Páris 42— (41'65), Milánó 23925 (2365), Prága 1485 (1530), Budapest 0'335 (0'33), Zagreb 15250 (1525), Varsó 0'07 (0'07), Bécs 0'005 (0'00875), bélyegezett osztrák korona 0'0075 (—).

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922. aug. hó 18-án. Bácskai bura kínálat 425 kötés 430 (300 méter mársz) bácskai árpa 66—67 kg kínálat 385, bácskai zab kínálat 335, szerémi zab kínálat 340, bácskai tengeri Novisad vidéki kereslet 375 kötés 375—380 (1300 mm), szerémi tengeri kínálat 380 kötés 388'25 (500 mm), bácskai tengeri beogradai pátásba kötés 393'75 (200 mm), bácskai hullámszó kínálat 625, kötés 625 (100 mm), 2. sz. földliszt kínálat 600 kötés 600 (100 mm), 6. sz. kenyérliszt kínálat 560 kötés 575. Irányzat csekély vételkedv mellett lanya. A tőzsde ma zárva marad.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső.
Kiadótulajdonos: Fáti Ferenc és társai.

Apró hirdetések.

HASZNÁLT BUTOR
Futaki-u. 6. eladó.

ELADÓ KÖNYVTÁR.
2000 kötet szépirodalmi és tudományos mű. Cím a szerkesztőségben. 1-3

ELADÓ egy fekete angol gyártmányú PIANINO legmodernebb kivitelben. Hacker, Futaki-ut 32. — Ugyanott fiatal munkásleányok felvételnek. 1-1

Eladó a tisztviselő teleppel

szemben két utcai fronttal üzleti célra megfelelő sarokház, 3 szoba, 2 konyha, pince és összes mellékkeliségekkel, 3 utcára nyíló építkezésre alkalmas fél hold telekkel. Lakás átvehető. Cím: Darányi-telep 38/a. 3377-1

Nickelező és rezesítő telep.

eddig még nem használt, komplett állapotban, teljesen üzemképes, más vállalkozás miatt eladó. Cím: Posta-fiók 67. Novisad. 3350-3-3

Van szerencsém

értesíteni a n. é. közönséget, hogy uri divat szabóműhelyemet folyó hó 19 én Futaki utca 120. szám alól

Kralja Petra ul. (Fő) u. 20.

szám alá helyeztem át. Kérem továbbra is a n. é. közönség és vevőim szíves pártfogását. Tisztelettel 3384-1-2

FEHÉR PÁL, angol uri szabó.

2 tanoncz fizetéssel felvétetik

Belyanszki és Stern

gépműhely, vas- és rézöntödében
Vásár-utca 3 szám. 1-1

AUTÓ

eladó. Benz márka.
35 HP. 6 személyes.
Novisad, Bem-u. 25.

3374-1-2

Egy jobb házból való ügyes leány

hölygfodrász és manicure termembe tanulóknak felvétetik

Vozárovits Vládó, hölygfodrász
Városi fürdő. 3382-1-2

Nagyobb mennyiségű 3341-3 3

különféle angol vászon

érkezett, amelyet a legkedvezőbb napi árak mellett ajánlom.

Dušan Gavrilović

Carinska (Magyar) ulica 9. I. emelet.

Keresek ügyvédet,

esetleg gyakorlott ügyvédjelöltet, ki a szerb nyelvet tökéletesen bírja, bánáti városi ügyvédi irodám vezetésére. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „R. 248” jellegre e laphoz kéretnek. 3371-3 3

Elsőrendű tűzifa

Bükk hasábfá waggon és hajótételekben minden mennyiségben a legkedvezőbb áron kapható

DORDE BIRDIĆ

3381
1-0 Novisad, Futoška ulica 2. szám.
Telefon: 189. — Telefon: 189.

MUST idei ÉDESBOR

Nagy

Szüreti Táncmulatságot

rendez ma, szombaton este 8 óráig kezdettel 3368-3-3

Fehér Gyula vendéglős

Grobijanska (Alkotmány) u. 42. sz. alatt.

Az idény első mustbora

és kitűnő szerémi borok kaphatók. — Jó zenéről gondoskodva.

Gépirónő,

szerb—nemzet azonnali belépésre kerestetik.

TRANSPORT D. D. Jevrejska ul. 13.
Novisad. 3388 1 2

VASÁRUK,

rudvasak, Winter-kocsitengelyek, méretlemezek, tető-zár-cső-horgany-horganyozott és fehérbádóg-lemezek, öntött tűzhelylapok, öntött lemez kész tűzhelyek, ekék, ekekések, szerszám-acélok, sodrony, sodronyszegkek, szerszámok, csavarárúk, hitelesített üzleti egyenlőmérlegek, épület és bútortervek, kapitálok, asztal-lábak, dísz-fafaragványok, kovácszsén, kátrány, valamint egyéb vasárúk állandóan nagy választékban raktáron 2369

KUSZLI GYULA

vaskereskedésében Novisad (Ujvidék) Temerini utca 8. szám alatt.

Eladó raktárhelyiség,

könnyen átalakítható 5 szobás lakásnak Két éves tiszta téglapépület. Továbbá egy üres szép házhely és 1 jókarban levő bintó. 3385
1-0 Bővebbet Darányi-telep 37—a. alatt.

SZITA JAVITÁST

és átalakítást, valamint új sziták készítését a legújabb minta szerint jó anyagból jutányos áron elvállalok.

BOGÁR JÓZSEF

szitás mester. — Galamb-u. 5.